

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-WP-173-21/17

Warszawa, dnia 20 stycznia 2017 r.

KANCELARIA Naczelnej Rady Adwokackiej
27. 01. 2017
walynoto
nr idz. 313

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

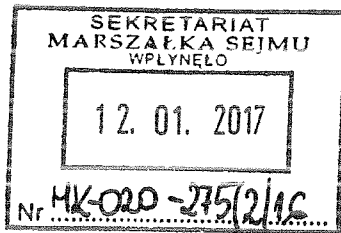
Pan Jacek Trela

Szanowny Panie Prezesie

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2016 r. poz. 1999) - autopoprawkę do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Kobyliński), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 12 stycznia 2017 r.

Szanowny Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku!

Na podstawie art. 36 ust. 1a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, w imieniu wnioskodawców, w załączeniu składam AUTOPOPRAWKĘ do poselskiego projektu ustawy:

- o zmianie ustawy - Ordynacja Podatkowa

Autopoprawka

do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Ordynacja Podatkowa

W projekcie ustawy:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.”,

2) uzasadnienie projektu ustawy otrzymuje brzmienie:

„UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania aktu

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa ma na celu nowelizację przepisów w zakresie przedawnienia zobowiązań podatkowych.

Obecnie termin przedawnienia zobowiązań podatkowych wynosi 5 lat, ale jedną z okoliczności, mogących go przerwać jest wszczęcie postępowania w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe. W przypadku, gdy ma to miejsce pod koniec okresu przedawnienia, może go faktycznie wydłużyć okres przedawnienia nawet ponad dwukrotnie. Co więcej, nie istnieje obowiązek niezwłocznego informowania podatnika o wszczęciu wobec niego postępowania, co może skutkować jego nieświadomością o nieprzedawnieniu zobowiązania.

Wobec powyższego, celem wydania niniejszego aktu, jest zwiększenie pewności obrotu gospodarczego w zakresie przedawnienia zobowiązań podatkowych. Będzie też stanowić bodziec do szybszego rozwiązywania

2. Przedstawienie rzeczywistego (faktycznego) stanu w dziedzinie, która ma zostać uregulowana.

Analiza problemu wskazuje, że nie powinno być dopuszczalne takie uregulowanie instytucji przedawnienia, które prowadzi będzie do istnienia po stronie podatników czy płatników składek niepewności co do ich sytuacji prawnej przez bardzo długi okres. Terminy

Klub Poselski **.Nowoczesna**

przedawnienia nie powinny także przekraczać czasu, w którym możliwe będzie wykazanie przez uczciwego podatnika, że należycie wywiązał się z obowiązku ponoszenia ciężarów podatkowych.

Przedawnienie stanowi jedną z form wygasania zobowiązaniowych skutków prawnych, zaś jego celem jest zachowanie pewności obrotu prawnego. Wygasanie zobowiązań publicznoprawnych na skutek upływu terminu przedawnienia oznacza, że pomimo niezaspokojenia wierzyciela, jakim jest organ podatkowy, stosunek zobowiązaniowy przestaje istnieć z mocy prawa. Upływ terminu przedawnienia organ powinien uwzględnić z urzędu. Celem instytucji przedawnienia wobec zobowiązań publicznoprawnych jest gwarancja, że po upływie określonego w ustawie czasu, zarówno podatnicy nie będą narażeni na jakiegokolwiek działania ze strony organów zmierzające do określania i egzekwowania od nich należności podatkowych.

Jak podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 lipca 2012 roku (P 30/11), „instytucja przedawnienia zobowiązań podatkowych służy realizacji dwóch istotnych wartości konstytucyjnych. Pierwszą z nich jest konieczność zachowania równowagi budżetowej. Przedawnienie zobowiązań podatkowych działa bowiem dyscyplinująco na wierzyciela publicznego, zmuszając go do egzekwowania należności podatkowych w ściśle określonych ramach czasowych. Drugą wartością konstytucyjną, która uzasadnia wprowadzenie instytucji przedawnienia do prawa podatkowego, jest stabilizacja stosunków społecznych poprzez wygaszanie zadawnionych zobowiązań podatkowych. Nie ma zatem wątpliwości, że przedawnienie zobowiązań podatkowych, choć nie jest *expressis verbis* uregulowane w ustawie zasadniczej, znajduje oparcie w wartościach konstytucyjnie chronionych.” Mając powyższe na uwadze, Trybunał stwierdził, że choć nie ma konstytucyjnego prawa do przedawnienia zobowiązania podatkowego, ani nawet ekspektatywy tego prawa, ustawodawca powinien kształtować mechanizmy prawa podatkowego w taki sposób, aby wygaśnięcie zobowiązania podatkowego następowało w rozsądnym terminie. Jak zostało to wskazane w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 czerwca 2011 roku o sygn. P 26/10, egzekwowanie długu podatkowego i towarzysząca mu niepewność podatnika co do stanu jego zobowiązań podatkowych nie mogą trwać przez dziesięciolecia.

Klub Poselski Nowoczesna

Choć instytucja przedawnienia zobowiązania podatkowego może niekiedy sankcjonować naruszenie przez podatnika konstytucyjnego obowiązku płacenia podatków, to jednak, skoro została wprowadzona do systemu prawnego, musi realizować stawiane jej zadania. Jednym z nich zaś jest stabilizowanie stosunków społecznych poprzez wygaszanie z upływem czasu zadawnionych zobowiązań podatkowych. Jak podkreślił Trybunał w wyroku sygn. P 41/10, stabilizacja stosunków społecznych jest zaś wartością konstytucyjną zakotwiczoną w zasadzie bezpieczeństwa prawnego, wywodzonej z art. 2 Konstytucji.

Również skuteczność obecnych rozwiązań prawnych oraz ich rola jako bodźca dla organów administracji podatkowej jest niewielka. Jak wynika z raportu NIK z 2016r. o przedawnianiu się zobowiązań podatkowych, egzekucja zaległych zobowiązań podatkowych realizowana jest na bardzo niskim poziomie. Częstą przyczyną tego jest brak majątku, z którego można by prowadzić egzekucję wierzytelności. Im szybciej będą działały organy podatkowe, stosując narzędzia tzw. miękkiej egzekucji (wezwania, przypomnienia) wobec uczciwych podatników, oraz wcześniej wszczynając i sprawniej prowadząc postępowania w sprawach, w których zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa skarbowego, tym większe są szanse na skuteczną egzekucję zobowiązań podatkowych.

3. Różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym polega na zmianie okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych. Obecnie przepisy stanowią o 5 letnim okresie przedawnienia, nie wskazując jednocześnie ram czasowych, w jakich ten termin powinien się zamknąć.

Proponowana zmiana przewiduje, uchylenie paragrafu 4. Dotychczasowa regulacja pozwala na przerwanie biegu przedawnienia poprzez zastosowanie prewencyjnego środka egzekucyjnego.

W paragrafie 6, w pkt 1, zgodnie z proponowaną nowelizacją, dodaje zwrot „jednak na okres nie dłuższy niż 3 lata”. Nowelizacja tego przepisu pozwoli na zniesienie bezterminowych kontroli, które skutkują narastającymi zobowiązaniami podatkowymi.

Klub Poselski **.Nowoczesna**

W paragrafie 7 pkt 1, zgodnie z proponowaną nowelizacją, wnioskodawca dodaje zwrot "nie później jednak niż po upływie 3 lat od dnia jego wszczęcia;" Nowelizacja tego przepisu da przyniesie skutki podobne jak w przypadku nowelizacji paragrafu 6 ust. 1.

Wnioskodawca uchyla paragraf 8. Uchylenie tego przepisu spowoduje możliwość swobodnego rozporządzania mieniem przez dłużnika w momencie nastąpienia przedawnienia oraz zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 roku (SK 40/12), dot. zabezpieczeń hipotecznych, spowoduje możliwość wykreślenia hipoteki zabezpieczającej przedawnioną wierzytelność.

W przypadku spraw, w których w dniu wejścia w życie przepisów znowelizowanych, bieg terminu przedawnienia jest zawieszony stosuje się przepisy dotychczasowe. Stosowanie przepisów dotychczasowych jest konsekwencją uchylecia art. 70 § 6 pkt 4, a także art. 70 § 7 pkt 4, bowiem w przypadku w którym w dniu wejścia w życie nowelizacji bieg terminu przedawnienia określonych zobowiązań podatkowych będzie zawieszony, po jego odwieszeniu zgodnie z nowelizowanymi przepisami, brak będzie podstawy prawnej do kontynuowania biegu przedawnienia.

Artykuł 2 ustawy to przepis przejściowy. Wnioskodawca uważa, że wszystkie sprawy rozpoczęte przed wejściem w życie ustawy powinny być procedowane według poprzednich regulacji.

4. Przewidywane skutki prawne wejścia aktu w życie

- a) gospodarcze: zmniejszenie niepewności prowadzenia działalności gospodarczej poprzez możliwość realnego oszacowania momentu przedawnienia zobowiązań podatkowych, zarówno przez podatnika, jak i organy podatkowe, zmniejszenie niepewności prawnej. Motywacja organów podatkowych do bardziej efektywnego egzekwowania należności podatkowych i sprawniejszego prowadzenia postępowań.
- b) społeczne: poprawa pozycji podatnika w sporze z organem podatkowym, ochrona podatnika przed przewlekłością postępowań w sprawie zaległości podatkowej
- c) finansowe: nie przewiduje się znaczącego wpływu na finanse publiczne. Ściągalność zaległych zobowiązań podatkowych jest bardzo niska, głównie ze względu na brak majątku, który mógłby pokryć zobowiązanie (wg Najwyższej Izby Kontroli). W

efekcie prowadzenie postępowań w związku z przedawniającymi się zobowiązaniami może wiązać się z wyższymi kosztami, niż wyegzekwowane potem z tego tytułu należności.

- d) **prawne: ograniczenie okresów, na które zawiesza się bieg terminu przedawnienia w związku z prowadzonym postępowaniem, do lat 3. Realizacja wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 roku (SK 40/12) w sprawie zasad przedawnień zobowiązań podatkowych zabezpieczonych hipoteką i zastawem skarbowym. Zwiększenie pewności obrotu prawnego.**

5. Przedkładany projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

6. Przedkładany projekt nie wymaga wydania aktów wykonawczych.”.

Uzasadnienie

Zmiana wskazana w pkt 2 autopoprawki ma na celu uzupełnienie treści uzasadnienia o elementy wymagane przez art. 34 Regulaminu Sejmu RP. Autopoprawka wskazana w pkt. 1 wynika z konieczności wskazania nowej daty wejścia w życie projektu z uwagi na nieaktualność daty pierwotnie wskazanej w projekcie.

Projekt ustawy wraz z autopoprawką rodzi skutki finansowe dla budżetu państwa wskazane w pkt 4 lit. c uzasadnienia projektu, w brzmieniu wskazanym w niniejszej autopoprawce.

Projekt ustawy wraz z autopoprawką nie jest sprzeczny z prawem Unii europejskiej.